

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj VI.

V sredo 15. listopada 1848.

List 46.

Divji lov.

Pomladanjska noč je skrila
Zemljo v svoje tamne krila,
In počivat' trudne vabi.
Pa počitek da se slabi —
Alj je vris planinskih sov?
Kaj še! — to je:
Pohajacev divji lov!

De nad nami bi budeti
Hotel Angelček, varh sveti —
Sila je tud kaj moliti
Moramo se pa jeziti —
Alj doni šum krokarjev?
Kaj še! — to je:
Potepuhov divji lov!

Milo pesem slavčik spéva,
Sladko spavati veléva,
De bo moč veselo vstati.
Ljubo spanje pa se krati —
Alj tulenje je volkov?
Kaj še! — to je:
Le vasvavcov divji lov!

Tiho je, nič se ne giblje,
Sámo mati dete ziblje.
Sanje pisano nas mami.
Naglo spance nekaj zdrami —
Alj šepanje mar tatov?
Kaj še! — to je:
Zapeljivcov divji lov!

Noč jesenska kraj zakriva,
Truden delavec počiva
Se za novi trud krepčati.
Pa ne da mu mirno spáti —
Alj je vrisk protivnikov?
Kaj še! — to je:
Le pijancev divji lov!

J. Hašnik.

Pervi prihodnji opravi deržavniga zbora.

Pervo delo, ko se bo 15. dan tega mesca poslanci v Kromerizu sošli, bo: de bojo začeli ustavo delati, to je, postavbe nove vlade, de pridemo enkrat iz starih časov v nove.

De se bo pa zamoglo to imenitno delo v zboru hitrejši dokončati, je pripravil odbor, v kteriga so bili iz vsake dežele trije poslanci odločeni, načrt ali obris ustave, kteriga bo treba zbranim poslancam v zboru

zdej le v roke vzeti, ga natanjko pretehtati, kar je dobriga obderžati, kar pa za naše dežele ni primer-niga, pa zavreči.

Kar bojo poslanci o tem sklenili, je upati, de bojo Cesar tudi poterdili.

De bojo pa naši braveci vedili, o kterih rečéh se bojo poslanci zdej nar poprej posvetovali, jim po-damo načert ali obris, ki ga je gori imenovani odbor iz-delal in kteri prvič obseže *podstavne pravice* (Grund-rechte), to je, splošne pravice deržavljanov, na ktere se ima, kakor nad podstavo ali podlógó, nova vlada opirati. Kakor se mora pri novim pohoštju nar poprej terdna postava napraviti, tako se mora tudi pri novi ustavni vladi vsa nova podloga nar poprej vstanoviti.

Nate ta obris! *) Pa še enkrat vam rečemo, de te podstavne pravice še niso poterjene, temuč de se bojo še le v zboru prevdarjale. Ako ima kdo kaj pametniga in potrebniga zoper te pravice opomniti, naj da svoje misli na znanje, zakaj slehernimu umnimu človeku je pripušeno, ta načert pretresovati, ki marsi-ktere poprave potrebuje. Za dobre svete nam bojo naši poslanci gotovo hvaležni.

Načert podstavnih pravíc.

§. 1. Vsi ljudje imajo enake prirojene in nezneb-ljive pravice; nar imenitniši so: pravica za se skerbeti, za svobodnost osebe, za poštenje in za pomnoženje dušne in materijalne (telesne) blažnosti.

Teh pravíc pa zamore vsakdo le v taki meri de-ležen biti, de se drugim ljudem enake pravice ne kratijo.

§. 2. Nalóga deržave je: te pravice krepko varo-vati in spomožiti; sleherni deržavljan odda od svojih pravíc le toliko na deržavo, kolikor je potreba v dose-go njenih namenov.

§. 3. Skupšina deržavnih prebivavcov je ljudstvo; vse deržavne oblasti izvirajo iz ljudstva, in se bojo izpeljavale po načinu, kteri je določen v ustavi.

§. 4. Avstrijanske deržavlanske pravice se za-

*) Pričijoči obris je poslovenil g. Ambrož na Dúnaji, in nam ga še pred Dunajskim prekucijam poslal. Semertje smo kakošno besedo prenaradili. Zraven tega še opomnimo, de deržava je zapopadek ali obsežek vsih deželá, pod enim vladarjem zedinjenih. Deržavlján je tedej sleherni človek, ki je opravičen v deržavi prebivati.